ALICATION MEDICA

DE

20

CALCULO RENUM

ET VESICA.

2 7 A M,

PRESIDE DEO OPT. MAX.

Ex Authoritate Magnifici Rectoris

D. THEODORI RYCKII, J. U.D.

in Illustri Academia Lugduno-Batava Professoris
Historiarum & Eloquentiz,

DE LACONONSEY.

Amplissimi Senatus Academici Gonfensu, & Alma; Facultatis M E D I C & decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS.

Summisque in MEDICINA Honoribus & Privi-

Publico examini subjicit

CHRISTOPHORUS CRELLE SPINOWSKI, Polon. Angl.

Ad diem 6 Iulii, loco borisque solitis.

inauguralem,

Prvaheia debta

. LVGDON BATAVORVM,

Apud ABRAHAMUM ELZEVIER.,
Academiæ Typograph. MDCLXXXII.

201

K

mz, spectatillimz, fautrici & ftudiorumpromotrici Eximiz oh materna jugiter in me collata beheficia, Geniericis loco co-JASHA A lenda.

UT ET.

D. D. JOANNI CRELLIO SPINOWSKI, M. D. Patruo aternum honorando.

NECNON.

D.D. JACOBO NUTLEY,

D.D. HENRICO HED WORTH;

D.D. THOMÆ FIRMIN,

Amicis Fauroribulque honoratilimis.

hanc inauguralem, & observantiz debitz ergo lubmille.

Ad dies 6 tall . !

D. D. D. CHRISTOMORUS GRELLE SPINOWSKI, MANO AND MARK & Refer.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

CALCULO RENUM

ET VESICA.

THESIS I.

the penitiones, fui aditus, sagacibus natura paterescerit; summam hujus seculi industriam mirata; vix tamen eousque se præbuit propiesam, ut saxea in totum repagine teserata, sum generationis modi, quam verè curandi calculi aliquem bearet notitia: non minus enim hic meditorum, satigata sunt ingenia, quam æ-

mo medicina decori, nec minori agris folatio, id omnes ceffurum putaverint, nec minori agris folatio, id omnes ceffurum putaverint, nec minus naturali philosophia lumen accessurum, si talis hujus affectus haberetus cognitio, quam genuina cura sequeretur, non mitum quod bic affectus tot nobis pepererit volumina, sotiefque sub Academica dissepses incuden hac quantiti

fin subinde sucrit revocara, adeo ut me ture merio at altri de ejas scrutimo deterrere potmiset; nili quod cam vanis maca de calculum experimentes insudassem, nunc serilis ad macris. Se calculum experimentes insudassem, nunc serilis ad macris. Se calculum experimentes insudassem, nunc serilis ad macris. Se calculum experimentes insudassem aliquimente se subinario de la calculum experimente se calculum experimente se subinario de la calculum experimente de se subinario de la calculum experimente de la calculum en la calculum experimente de la calculum en l

Th. I

Cum enim non nisi repetitum indies scrutinium, remedia nobis in hunc affectum dederit certiora, quod talia quassiverim, ab ausu temerario me vindicaverit vel sola speratorum utilitas: quanquam enim duriori antiquata methodo, nunc suavius agros tractare capit medicina, efficacioribus conjugio cum spagiria inito dotata remediis; hic tamen vel nullam calculi confirmati; vel aque crudelem ipso morbo curam pollicetur, qui, dum nullisparcit, non fexus, non atatis agnoscie differentiam.

III.

Eundem omnes corporis hamani partes subeunt censum, non alique ab hoc immunes affectu, prout celebrium medicorum testantur monumenta; sed cum nullas infestet sepius, non in aliquas deseviat atrocius, quam renes & vesicam; de eo qua harum partium morbo, sequens instituetur diatribe.

IV.

Cum verò in natura morbi cujusvis eruendà ideo solum versetur Medicus, quo illà certius cognità, hic itidem serius cenoveri possit; inutiles quasvis merito reputabit. Asparassa dilcina medicina semper intentus sini. Esti proinde à celèbribus hujus artis antesignanis in diversas itum est sententias, an calculus simirum morbus, causa, vel symptoma dici mereatur; cum tamen addibitum mihi collimanti scopum; parum lucis hate interesta de ralibus allatura videatur; hic properera omittendam censui; practipuè cum unicuique sua concedi possit opinio, diversa enim hac nomina, non nis unius ejustemque rei varia considerata, diversos dicunt conceptus. Ipsam itaque potius rem aggrediar, meamque de causis, signis, disterentià, varissque hujus affectus accidentibus a publico celeberrimi hujus consessus examini subjiciam sen

rentiam; quo hisce præmiss sacilior ad curam anhelanti patear

V.

Circa efficientem calculi veram, pyrotechnicæ imperitos artis, non adeo mirum hæsitasse veteres; sed sibi centrarios, genuinæ loco, eum caloris vel stigoris excessum in corpore animato possific, quem petitis à laterum coctione & glacie exemplis illustrarent; revera mirum; eum vel solus à calculoss excretæ urinæ tepor, utramque, insimo sensuum judice, summè frigere causam luculentè monstrare potuisset.

VI.

Utramque proinde recentiores rejecere meritò, materiali 12men contenti fere eadem, viscida nempe pituita renales obstruente ductus; per cujus nimis arctos poros urina transeunte, necesse ut se hac crassioribus terra & falis exuat particulis ; qua ibi derolicta illam in lapideam eogene duritiem. Sed quominus meum talculum huic apponam sententia, obstabunt. 1. Quod pituita viscidior eo nunquam penetrare potest, quo subtiliori sanguini non patet aditus. 2. Cum plurimi in pelvi ipsa concrescant lapilli, concesso, pituitam eo deferri posse, non tamen substitustibi induranda, liberiorem per ureteres nacta transitum. 3. Ex hac hypothesi calculi in vesica concretio non potest explicari nec substantie renum petrificatio. 4. Calculus deberet urinæ saporem referre; cum non alterentur per talem approximationem salia, 5. Sal ammoniacus in urina contentus dissolveret potins pituitam incidendo. 6. Schulzii de urina testimonium post excretionem lapidescente statin; huic hujus affectus generandi modo refragatur penitus.

VIII.

Sed nec acidi cum alcali sive terreo, sive salino congressius hance produxent prolem: huic obstabit quod nullum calculus habeat saporem, non in serventissima aqua dissolvator, & virtutem possident summe diaphoreticam: illi partium in calculo continuitas; utrique summa durities: & pracipue quod calculus spagyrice resolutus hujusmodi non agnoscat salia, sed in magna copia prabeat vosatile, quod præter Helmontii, Nobilissimi Boyle aliorumque testimonium ipsa quemvis se facillime docuerit autopsia.

A.3 3

VIII. Quo-

Quominus autem feminis petrifici congreflus; pro vere tali habeatur caufà, cum vix aliquid prohibeat aliud, quam quod effis naturaminus hactemis hieris explicata "esi pobis (pro notri ingenii modulo) veniat eruenda; hujus vere sopre is in Microcosmo prius designando sedemi indagando proprietates; monstrando efficatis; tuin debita inflitura collatio patesaciet eadem in secretiori microcosmi specu a nimis certam enum his saltem inter utrumque dari analogiam ex similibus patet productis.

Quod id circa loca saxis plena vel replenda stabuletur, patet, cum ex talibus tantum tum petrificæ prodeant aquæ, tum deseratur subtilion hujus semini vapor, vel à ventis vel à terræ motu, vel à subterranco igne commoto sortius aere, adro ut extra dicatas subterranco igne commoto sortius aere, adro ut extra dicatas subterranco igne commoto sortius aere, adro ut extra dicatas subterranciad attimiora corportis animati aditus, propt totaliser petrificatorum docent historiæ. 2. In instanti suam peragere potes tragordiam; quod arguupt, hanc perpessi metamorphosim, cossem ac dum viverent servantes gestus, situm sec. 3. Prædispositam seu subterior seu subterior servantes gestus, situm sec. 3. Prædispositam seu subterior seu seu subterior seu s

Que cum in partium alicujus corporis tali confistat quiete, approximatione tali . que omnem materie cujulvis excludat motum, ets à mutuo contactu diductura : fluiditas è contra partiun difcontinuitatem & materia subtilioris motum in interstitus agnoscat pro causa: mollities ex utriusque natura participet: videbimus tribus potifimum modis , posteriora duo prioris naturam induere posse. 1. Ab externa vi pressis intro talium subjectorum partibus materia in interaftitis mora eliditur; nt patet in expresso per forcular humido, & miltorum liquorum coagulo, a. Majori in materiam introducto, motus, aut opinis corporis effugiet carceres, dum per evapotationem indurescit corpus totaliter; aut ablato tantum ex parte humore i sufficienti ejus deficiente copia, ad omnes diffoliri corporis partes difgregandas, aliquas cotre necesse; ut ex falium crystallizatione paret. Yel tandem rigide in poros impacta particula, vel materia mota penitus occupabunt loca. VIII. C.O. rel

es vel dum earn in angustum codult I nec liberum dabunt ad movendill Bartin , nee debitich macerile lubertike belainis good aqua in Maciem indulate monitrat? Sed ne aliquid huic defit diatrie or quenam fit hujus feminii figura difquirendum reftat : certas chim aliquas rebus indefinite tantum eribuere figuras in philofophando, certum eft meerti animi de carum nauta indicium savi philosophi, cylindriacan we anguillarer

Ex hillus feminii prolinde out parent effectis sid effe fumine fubtile & camen moter mepturis hon ramofa; non composita alia ei ob primath figura tribuenda; nec rotundiformem posterius feret artributtlung revera ut fattisfiat utrique, ratio fuadet id oblongis; inidis, dilcontinus, 28nftare debote particulis; quarum latera planam Rabeant fuber ficiem : fed videamis an ipla etiam experien tis huit duadret nordonie Partes constitutivas falium huiufinodi gandere figura ex crystallizatione paseen in qualiacunque enim tandem facelfant corpora, five cabiga, five hexagona, five curiofiori aliquo figurata modo; ab oblongis tamen vel ipfo visu indice initium sumunt filamentis, que dum sibi mutud accedunt constithing bland brand reliques quescunque figures ; hac vero cam ipla Johr data ? tom allis rebus inferviunt indurandis, la triviali media zitate aquam in glaciem indurandi conftat experimento: hic obfervandlin praterea, quod que in longiores vel manifeltiores tandem concrescunt strias, ea elle ad congulandum aptiora, sic sal ammoniatus præftat Niffo, Nitrum Sali, Sal Vitriolo, c terice of X in the

2. Gemmas falliformi concrescere modo, à Nobilissimo Boyle, validis tum rationibus tum experimentis comprobatum fatis; in quarum plerisque fibrarum ductus dum secantur debere observari; suo id parum fælices in inveniendis vel incurii testati sunt damho, almactis duriffimis gerhmis artifices : imo vel oculis iidem politint oblervari in farcophago, afteria, fchifto, aliifque, imo fibra palpari leparata la Amiantho, talco, speculari, feleniti. Plura & faxorum in fodinis lien , & venis metallicis ejus rei et poliche indicia, Ethi vero quadam confusius aggestis partialle informia, minus fuam prodant naturam primo intuita; id produm inferes corum naturam juxta dictorum analogiam effe de-Machaille, in quibus formandis natura curioliday exactius fuos fe-The court of the soofer and the

XIII. 3. Sal

ne guesal mirabile Glaubenit folito per folutionem & evaporatio nem modo, in nitriformes cogitar crystallos, postquam duas & amplius aque partes coagulaverit, que in tenues lamellas fepa rate: ftrias primo intuitu facillime præbent dignoscendas & leni calore in tales faceffunt a cum autem celebres tum antiqui tum hujus zvi philosophi, cylindriacam vel anguillarem aque particulis tribuant figurain , Beliec ipfum tali faveat, experimentum: porro eum hoc fal proxime, inter reliqua omma, ad petrifici seminis accedat naturama quod ex promptà coagulatione sapore acerbo minus quam reliquorum salium penetrante, & Glauberi pater tefilmonio de petrifico prope Viennam fonte hujufmodi lale fero: inferre liceat nolbum feminium fimilis figura confrare debeie particulial, quisi hic oblonges so rigidas , plana donatis latenum fuperficie statuendas patet, quo cum cylindriacis aqua particulis in linea saltem coire possint, ad effectus dictos producendos. fiori alidno he mata modo; a

inition furning filaments, out In Kibi mut o acceding coultilene igne Alabastrice, obire hujus seminji ex parte munc fugati vices, in inducendo pristinam fere discontinua calci duritiem, patet similem utriusque atomis tribui deberi conformationem, que quahis nam fuerit proximes monfrabitur paragrapho. 5. Idem fuadet ratio cur aque hoc fpiritu petrifico fete, candem cum reliquis obtineant cum diaphaneitate Auiditatem, aliasque ante coagulationem aque proprietates e quod niminum fimili peraque gandeant figura, non impediente, nec materia subtilis circum circa motum. nec luminosa in directum per poros transitum.

Cum generica proinde falium figura hoc convenit femen, quod rigidis, oblongis &c. differt quod obtulis non aliquo fui acumnatis latere confest particulis; hinc, nullo guftus fenforum afficit sapore, firmiusque he simpliciores coibunt inter fe quam faline, à quarum composità magis figura, majoribus relictis poris , vel ipli aquæ liber conceditur aditus. Conveniet idem cum aqueis quod oblongas, differet quod inflexiles nec rotundiformes, led aptiori ad exquisitiorem contactum figuratas modo habeat partes; hine experientià teste vix unquam cum illis in adeo solidum XIII. S. S.I. conconcrescere corpus poterit, at sissole cum sibi quadrent accurate, mutuo contactu in petram cocant hujus seminii partes: hicque posterior erir unus lapides producendi modus; alter sam explicatus antea, dum nimirum impactum cujusvis sere subjecti poris seminium, vel excludat, vel in angustias redigat materiam in interstitiis motam. Sed jam tempus id sufficienti copià in calculosos monstrasse derivatum, ad hoc anomalum corpus ibi producendum.

XVI

.225ml

Segreges hujus feminii particulas fic satis magna in aere volitare copia, vel ipla petrificatorum probant, historia dum docent eas tam confertas quandoque fuisse: imo quod continuo ex quibusdam evaporent locis probat Camerarius , dum narrat , à meridionali aura earum tantum deferri numerum ex Chilensis provincia montibus, ut integra equitum turma tum temporis ab earum afflatu in lapideas versæ fint statuas: idem suadent in Atmosphærå concreti lapides; imo hujusmodi grando, cujus interdum deciduz historiz meminere: przeerea lapides e fodinis exemptos friabiles, fummam acquirere quosdam duritiem, latomis notissimum, ab aëre derivatis in poros talium hujusmodi particulis. Porro cum falibus scatere atmosphæram notissimum, non video cur hoc priva dicatur seminio; præcipuè cum per motum detritis vel angulis vel acumine sales, in-hoc facessere possint facillime; hac vero deteri posse Nobilissimi Boyle probat experimentum, qui repetitis calcinatione solutione & filtratione, fal tartari magna sui parte in insipidam redegit terram, & diutius continuato labore, maxima potuisset. Quod vero tam rara petrificatarum in aere rerum dentur exempla, causa erit, quod confertiffime ad hoc opus requirantur, quam copiam non nisi rariffime pauca fuppeditabunt loca; hic enim cum fluidi constituant partes, à materia mota circumcirca necessario tenentur feparate; hinc vix unquam nifi dum pluit in Atmosphara concrescunt lapides: paucæ autem alicujus subjecti subingressa poros, vel pelluntur statim, vel à materia mota comminuentur ingus pertinaces : fin autem denfiore irrumpant agmine , frigus inducent, dum ejus non tollunt penitus, sed ex parte tantum sufflaminant motum. XVII. Sed

te; minimo controllo in providire ducione kinges fem chi partes; bic-Sel calculo obacitis non sentum ipli fuem foirant permisions fed vel ipfa cam alimenta locuplete deferent penus cum enim mediate vel immediate ils tantum vescamur rebus, quibus agua (velfols vel dum iparies defent apponendas dedit incrementum: com nulluxabique hac porus, nulla fermenterio, nulla in corpore. animato perigi possit nutritio; summa necessitas maximain ejus requirit copiam, fed cum una dellato hauriendam feminio; hoc vero cuivis inesse aque, quevis destillata probat, dum repetito super recentem aliquoties labore tophaceum dabit fedimentum. 2. Cum faxes vel transest, vel è talibus scaturiat locis; ibi vel hocipfum imbibet, vel à faxis abradendo faciet leminium : Kirchero teste, qui filtrata per lapideum pollinem aliquoties aqua. aliquali esti rudiori modo naturam in petrificando poterat imitari. 3. Mariot frequentes in Asparagis observavit arenulas, quas velab aqua delatas, vel potius ibi generatas patet, 4, Que in argillaceis vel cretaceis locis proveniunt vina vel aque, inter externas casque precipus calculi, ab omnibus, causas agnoscuntur, ibi enim cum farea nondum coiere principia uberior folutorum suppetit penus , in corpus humanum mediante aqua derivandus.

X VIII.

Que si debito sermentesceus una cum chylo sanguis receperit; à materià sibisti in minatias redigentur fazile, cum prout dictum figurare, ejus parum obsecundent motui: hinc pater cur non universim omnes nec qui cadem vixare quadrà equè casculo fiant obnazii; pater cur viris pueri & senes magis obnozii, in his enim furmentum natura fatiscente debile; illi id obruunt voraces: ab cadem causa deduxerim, cur in quorundam urinis copiole; in alierum vir alique concrescant arenule; in his exquistre, in illis ex parte tantum comminuto seminio. Sed nec hoc solo nos natura tutos præstat præsidio, cum enim copioso sulphure lotium donaverit, hoc impediet, ob in congruum seminii nostri sum inter hujur ramusculos, ne mutuo coeat contactu; unde non nisi mixti compage in lotio prius resoluta, petrifice inter alias dum secessim facium partes, non denegato amplius congresso, dabunt arenulas.

Debito proinde sanguine destituto moto, debitam etam in urina desiciet sulphur; non isaque mirum, si cum mirus comminuta, minus suerint disgregata, hac muruo cocunt principia: quod si utriusque major suerit desectus cirus hunc sortita sinem, vel in ipus renum tubulis arenulas, vel in pesvi tum has tum calculum dabunt. Sin econtra tum Sulphuris adsit aliquantum, tum circumsur partes diutius retineant quem in sanguine hausere motum; non nisi utra renum & ureterum limites, nec nisi ob diurinam mimis urinæ in vesica moram, illius laxata compage suos ibi sortietur essectus seminium; hinc petenda ratio, cur magis nephritici audiant senes; lithiasis vero frequentius insesta pueris.

X X

Postquam autem hæ semel in arenas coiere atomi, cum impar fit lotiu noneri ferendo, nisi præcipitatæ excernantur ftatim, circa ureteris vel urethræ mutuo coalescent initia, exquisitiori longe contactu, quam cum matulæ adhærent parieti, cum multò accuratius hic coituræ quadrent superficies : ubi si diutius hæserit calculus, vel à quibas primum ortum derivavit, corundem accessiui continuo fuum debebit incrementum ; vel parrium fumme fenfilium dum movetur atterendo fibras earum nutritium induit gluten, quod alternatim petrescit appositum: hinc si tales rumpantur calculi, multas exhibebunt faminarum feries, femper turnen monftrabunt in medio, ex arenwis compacta prima talium initia: interdum utroque augentur modo 1/8/ tales proferent fracti, alternatas tum arenarum coalitatum tum lamellarum firues. Primum calculi generati modum, primo intuito cognoscendum offert fal mirabile Glauberi, bujus enim crystalli si vehementiori arena igne exicentur, continuo sputula agitata in grumos facessent; qui de bine aque injecti quanitati fatini in calculi formeni contrelicent muffam, & fic compacti remanebuht coulque , donec feufim in frigido coagulată quâ dissolvuntur aquâ, aliam à vitri parietibus fle guram mutuentur.

saldring xxcorece chier in mingraminus; ab obtacionibus caina

Pracipae jam concreti calculi differentia, vel à durine, vel à colore, vel ab exteriori petenda figura. Durior is fuerir, in quo ob enumeratas antea causas, major seminis petrifici copia minus comminuti coiverit exactius: mollior econtra. Colorum diversitas, vel ab externa ejus apicum coeuntium figura vel ab extranea. una petrificata petenda materia, ut pure, fanguine, glutine &c. superficies varie figurata vel casui, vel motui, vel vicinarum partium situi debetur, hinc rotundiores vesica, oblongiores renum excreti calculi, quidam exactè pelvis referent cavitatem quem implevere totam. Etsi vero ingens salis volatilis copia in quovis insit calculo, non subtilissimus tamen ullius pollen, aliqua linguam feriet acrimonia, eo enim hujus seminii partes salinis apponi necesse, contactus exquisiti gratia; quo hunc impeditura tum angulos tum acumina exæquare possint, quæ cum in ore à saliva non possint separari, nec ob crassitiem intimiores sensorii penetrare poros, non alio hoc afficient fensu, quam alius quivis lapideus pol-

XX I.I.

Etsi yero à quibusdam hactenus suerit dubitatum, an morbi in hareditarium & acquisitum divisio, hic etiam locum obtineret; cum tamen hic notabilis in sanguine adsit dyscrassa; sive semen statuatur sermentum à quâlibet parte deciduum, sive elaboratus solummodo sanguis, attolibet modo sum ipsis vita primordiis, morabum hauriet infans: praccipue si parenti calculosa hace dobeat mala; is enim sive chylo sive sanguine nutriri statuendus, sufficientem seminis petrissici admittet copiam, non tantum ad calculum in uno vel altero loco producendum tandem, sed interdum dum statim petrescit totus, veram in matre experitur. Gorgô acquisitus tamen consendus frequentior, cum frequentius non nisi post partum prima hujus affectus oriantur causa, quarum continente superius recensità, de reliquis que hanc, in actum deducere possunt disquirendum restat.

XXIII.

Primas concoctioni imminutatribuemus ; ab obtufioribus enim

Taium spiculis, non dissoluto debite alimenti nexu, necessario partium motus intestinus insequetur, minor; proindeque majorem minus comminuti seminis petrifici copiam, chylus in sanguinem deserct aquosior; que alioquin excrementito inviscata sulphure foras polleretur. Secundus fermentationi sanguinis imminute tribuendus locus, sive noxam luat precedentis, sive cur talis reddatur aliam agnoscit eausam: hec tamen etsi sola multos alios possint, non tamen hunc morbum produxerint; nisi tertio proportionatum huic seminio vel sulphur vel viscidum in urina desuerit. Econtra diuresis instituta sortior, sale copiosius precipitato, dum lotium suo privat sulphure, subtrahendo vinculum quo cum aqua uniatur, vel sola sufficiet: Alimenta que successive hec causando mala, tum calculosis censentur noxia, tum alios calculis reddunt obnoxios, cum vulgo sint notissima, & ex antedictis colligi possunt, hic omittenda instituta suadet brevitas.

XXIV

Nisi excreta cum lotio copiosius arena, vel una prodiens calculus, certa sui secum tulerint indicia, non nisi ex symptomatum syndrome hujus in renibus affectus perenda conjectura, Is 1. prodet se vel dolore fixo gravativo, si major in pelvi contentus calculus, ejus premat fere tantum, non autem dilaceret fibras; vel deorfum mobili acuto, in ureteres propulso eodem. 2. Vomitu vel nausea, communicata per nervos stomacho spirituum ataxia, ob eorum principii in capite viciniam. 3. Convulso testis ob eandem causam cremastere. 4. Stupore cruris è directo, vel quod à majore in renibus calculo musculi Psoæ comprimantur; vel quod lapsus in uretera idem, nervis incumbat cruralibus; vel potius quod doloris metu si moveatur, in codem semper femur teneatur situ. Alba sine fedimento urina, in huic obnoxiis morbo, certum venturi; cruenta cum grumosa hypostasi, certum hærentis calculi indicium; hic in vesica tamen non adeo cognitu se præbebit difficilem, cum tam digitis, quam cathetere possit depretiendi: certa vero utriusq; diagnofis, non nisi incertam, tam quoad curam, quam salutem pariet prognofin.

Etsi enim plusima in hunc assectum dentus remedia, vix aliqua

rames de inter illa dantur, que vere funmiforcita finera, radia din hereantur; corum proinde fatrago, confusorem parimes aficaçõe, in certas dirimenda classes, justa varimm in modendo de open; non sufficier enim scivisse ca calculosis censeri prosente, il que ratione juvent nasciatur; non itaque que vis quibusvis empisco exhibenda ritu; sed videndum quenam causam calculi tollint continentem, ipsumque adeo morbum, quenam remotiores cantummodo causas, tandem quenam maxime urgentia respiciant symptomata.

XXVI.

Calculus fi ob meatus angustiam non pellatur naturaliter, nec solerti agyptiorum ritu extrahatur totus; necesse, ut vel erudeli per serrum artificio ei paretur exitus; vel postus ipse, vel in prima sui principia, vel in integrales resolutus partes, hoc naturali sibi viam patesaciat modo: quod ut siat, ingens Lithontripticorum apparatus hic in auxilium apud Authores solet vocari, sed irrito conatu, quod omnia illa sere, ut postea videbimus, solam tantum spectent prophylaxin.

XXVII

Certum est quidem aliqua dari corrosiva ut Spirit. Nitri, Salis Glauberi, & Acetum radicatum, quæ dissoluto in Lagena calculo, ansam præbuerint tale quidin animato corpore sperandi. Sed id præsitura remedia, necesse ut innoxia pareibus; in alterata, debita copia ad partes affectas pervenire possint; hæc vere non niss diluta, nec niss delbucha qua pollebant sigura, dum contrariis obviant salibus eo devenerint: quod su Germani Empirici ausu temerario, in vesicam injecta calculum sorte dissolverint, ca tamen una erosa, peiorem curato morbum introducent. Assumpta proinde moderate acida, quod concoctionem juvent eatenus censenda proficua.

XXVIII.

Proximo recensenda loco que alcali terreo constant, sive que calculi quoad duritiem habent signaturam, ut lapides & testacea quevis; hac tamen sive in pollinem, sive in magniferia redacta ex-

Rice seur y non aliam quam diaphoreseos hie nec habent sirrigen, nec essecta dabane. Cereum est quidem ea Nephriticos interdum liberasse post calculum rejectam enhibita, hoc tamen non nis qua fanguinem fermentantia effecere, præviam ad calculum tollendo dispositionem. Hujusmodi remedia si concoctio adsit imminuta, vel acidis saturata salibus, vel in magisteria redacta exhibenda, hoc enim modo tum subtiliora, tum sermento stomachico minus redduntur inhmica.

XXIX.

Tertium possidebunt cujulvis sere generis olea & viscidæ plantarum mucilgines, quorum tam internus quam externus usus commendatur. Sed hæc propteres consenda utilia, vel quod emolliendo educant excrementa partes affectas compressura alioquin; vel quod ulterius calculi incrementum impediant, semen dum inviscasa petrisicum: externis inuncta, cum ob visciditatem poros minimè penètrare
possint, partum etiam sunt allatura commodi. Quod vero hæc tam
celebria in hunc affectum medicamenta hactenus suerint æstimata,
Colicam à Sale acriori ortam hujusmodi sanatam remediis, primo
& successive ansam præbuisse credo.

XXX.

Vera proinde Lithontriptica, debent subtilibus, rigidis, & poris calculi adaptatis constare particulis, quæ intus motæ vectium instar unas ab aliis partes dimovere possint. Sed talia inter plantas sere tantum acria dantur, ut cepe, persicaria, petroselinum, apium, saxifragia &c. aliquo proindeutendum artificio, quo in alterata ad partes affectas pervenire possint, cum è salium volatilium natura participent: destillatam talium aquam, etsi inpsiida pene suerit, summe tamen calculosis utilem testatur experientia; non enim motu per encheiresin introducto, comminuuntur omnes quibus hæ plantæ pollent aculei, sed plurimi sulphuri inviscati; tum contrarii cujusvis salis eludunt impetus, tum à motu in sanguine, & ab urinæ sale, non niss suo privabuntur sulphure, quo priorem nacti siguram, priores etiam prodant effectus. Tales aquæ (strictim clauso vase) affervatæ diutius, cum aliqualem recuperent acredinem, excusso à rigidis.

particulis sulphure laxioti, pet continum in stude antoni rum produnt verifatem. Eodem Terebinthina exhibita si chi ritu; ut & fales volatiles oleosi, fixi cum sulphure quovis entre in Grylli; Lignum Nephriticum, Afelli

XXXL

Sed nec dicto minor sperandus effectus si Glauberiana methodo ex dictis plantis infessus vel balnea parentur, hoc enim modo plus harum partium Lithon triptica vi pollentium fanguini per patentes poros communicabitur: vel etiam hypogaltrium talibus foveatur fuccis, que ritu calculum folà cepe curatum mifcellanea curiofa zestantur. Sec nec minus dictis efficax remedium in sale alkali fixo latitare, sequens suadebit experimentum; si enim aqua persicaria à sale Tartari nitrato & Calce viva destilletur, repetitis aliquot cohibiis, etsi insipidum plane stagma prodierit, id tamen calculo affulum, fratim bullas excitabit, & in calore corpori humano analogo, vel ipfas duriores diffolvet laminas; fed cum nimis fuerit debile, nimis longum ad hoc requiritur tempus. Novi aliud fortius buic tamen plane congener menstruum, quod sola in frigido maceratione, integrum ex luminis compactum calculum, adeo mol-1em reddidit, ut instar argillæ madidæ digitis conteri potuerit : sed an hæcıslterius perfici queant, improbo labore repetito, & quinam ab illis in corpore humano effectus sperandus, que ulteriori ensam dedit scrutinio, sola id docuerit experientia.

FINIS.

